

TRANSPORTNO OSIGURANJE

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 5.I 1966.

Vijeće: dr Melkior Erak, dr Ernest Vajić, ^{prof.} dr Čedo Rajačić

Osiguranje tereta na željeznici - Zastara osigurateljevog zahtjeva prema vozaču - Na regresni zahtjev osiguratelj prema željeznici primjenjuju se propisi Zakona o prijevozu na željeznicama, a ne Zakona o zastari potraživanja - Zastarni rok za osiguratelja počinje teći od dana naknade štete osiguraniku - Ovaj rok ne može prijeći tri godine od dana izvršenog prijevoza

Osiguratelj je nadoknadio primaocu štetu i tuži željezničko transportno poduzeće za naknadu isplaćene osigurnine. Među strankama se vodio spor i o zastari. Tužitelj smatra da u ovom slučaju ne dolaze do primjene propisi Zakona o prijevozu na željeznicama nego Zakona o zastari potraživanja, prema kojemu zastarni rok iznosi tri godine. Ovo stajalište da je zauzeo i Vrhovni privredni sud.

Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev, a drugostepeni je tu presudu potvrdio sa slijedećim obrazloženjem:

Pogrešno je pravno stajalište žalbe u pravcu da je isplatom iznosa odštete nastao novi pravni odnos između parničnikih stranaka. U stvari je tužitelj na temelju zakonske cesije ili subrogacije ušao u pravni odnos, koji je postojao između primaoca predmetne pošiljke i tuženika na temelju ugovora o prijevozu robe željeznicom. Zbog toga se na predmetni odnos između parničnikih stranaka ne mogu primijeniti odredbe Zakona o zastari potraživanja, nego se pitanje zastare toga zahtjeva mora prosudjivati isključivo u smislu odredaba Zakona o prijevozu robe na željeznicama, a kako je tužba podnesena nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama navedenog Zakona /Sl.l.16/65/ i u smislu odredaba posljednjeg Zakona.

Pitanje zastare regresnog zahtjeva kakav je ovaj regulirano je odredbom člana 7, stav 8 posljednjeg Zakona, prema kojoj odredbi osiguravajući zavod ima pravo regresa prema željeznici i može taj zahtjev ostvariti u opsegu u kojem bi ga mogla ostvariti stranka prema odredbama istoga zakona i u rokovima predviđenim istim zakonom, računajući od dana izvršene isplate. Ta odredba predviđa i objektivni zastarni rok od tri godine, računajući od dana kad počinje zastara u smislu odredbe člana 10 cit. Zakona u kojem takav zahtjev zastaruje u svakom slučaju.

Prema tome zastara ovoga zahtjeva počela je teći od dana izvršene isplate, tj. od 2.XII 1963. Kako je od toga dana, pa do dana podnošenja ove tužbe, tj. do 27.VIII 1965. protekao navedeni jednogodišnji zastarni rok, to je prvostepeni sud iz navedenih razloga ispravno utvrdio da je ovaj regresni zahtjev zastario. Iz navedenih razloga ne dolazi do primjene trogodišnji zastarni rok iz člana 17 ili iz člana 19 Zakona o zastari potraživanja, a ne dolazi do primjene ni trogodišnji zastarni rok iz čl.7, stav 8 odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu na željeznicama, jer taj rok kao objektivni dolazi do primjene samo onda ako zahtjev prema odredbi čl.10 cit. Zakona /računajući početak toka zastare od jedne godine od dana izvršene isplate/ nije zastario.

Pravno stajalište Vrhovnog privrednog suda, na koje se poziva tužitelj u svojoj žalbi, ne može se primijeniti na ovaj slučaj s razloga što je ovo pitanje nanovo regulirano odredbom čl.7 cit. Zakona, koju treba primijeniti na ovaj slučaj u smislu odredbe člana 41, stav 1 Zakona o zastari potraživanja /Sl.1. 40/53/, koja se zbog svoga načelnog karaktera primjenjuje i na druge propise kojima se regulira zastara.

M.S.

PRVOSTEPENI SUD, Morlaix
/Tribunal de Grande Instance/

Presuda od 23.II 1965.

Tertu i Salaun c/a Cie d'Assurances
Le Patrimoine

Osiguranje broda - Brodolom osiguranog broda - Troškovi putovanja osiguranika na mjesto brodoloma - Primjena čl.16 francuske police za osiguranje brodova - Neodgovornost osiguratelja koji je likvidirao odštetu iz osiguranja u potpunosti

Povodom brodoloma broda "Le Trésic" kod Saint Vincent du Cap Vert brodovlasnik Salaun otputovao je radi spasavanja na lice mjesta s pomorskim stručnjakom Tertuom, ujedno suvlasnikom broda, koji nakon što je pokušaj spasavanja završio neuspjehom traži naknadu troškova putovanja od osiguratelja po čijem je nalogu navodno putovao, odnosno podredno od Salauna kao poslovođe broderskog društva.

Osiguratelj je osporio tvrdnju Tertu-a, koji pred sudom nije mogao predložiti nikakav pismeni nalog. Povodom toga sud ističe da bi bilo iznenađujuće da osiguravajuće društvo jedan takav zadatak povjerava suvlasnicima broda usmeno. Stoga zaključuje da su navedeni poduzeli putovanje na lice mjesta samo u smislu svojih obveza iz čl.16 francuske pomorske police za